

Матіщак Ю.І.,

аспірантка кафедри економіки підприємства

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, Україна

ІННОВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ МОЛОЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

В умовах ринкової трансформації економіки України, внаслідок досить тривалої світової фінансової та економічної кризи більшість вітчизняних молокопереробних підприємств втрачають свою конкурентоспроможність. Молочний сектор характеризується зниженням свого виробничого потенціалу, падінням рівня рентабельності виробництва та платоспроможності молокопереробних підприємств для відтворення матеріально-технічної бази, яка морально застаріла і не відповідає сучасним вимогам.

У сформованих умовах підвищення конкурентоспроможності продукції, що випускається на внутрішньому ринку, багато в чому залежить від інноваційної діяльності підприємств, здатної забезпечити розробку, освоєння нових видів продукції, забезпечити високий рівень якості та цінові переваги, формувати умови для активного просування на зовнішні ринки [1, с. 86]. Адже тільки за допомогою інноваційного розвитку можна розірвати коло виробничих, ресурсних, технологічних обмежень, що підвищить конкурентоспроможність вітчизняних виробників. Тому проблема активізації інноваційної діяльності вкрай актуальна для розглянутої галузі промисловості.

На ринку молочної продукції України працює більше 300 підприємств, проте як свідчать матеріали статистичної звітності, останніми роками спостерігається стала тенденція до скорочення кількості підприємств з виробництва молочних продуктів, які взагалі здійснюють інноваційну діяльність. При цьому відсутня пряма залежність між динамікою інноваційних та інвестиційних процесів підприємств, що свідчить про слабку інноваційну спрямованість інвестицій і

призводить до нагромадження фізично і морально зношеного устаткування. В свою чергу, це стає причиною його низької продуктивності і неможливості підвищення якості і конкурентоспроможності продукції, її оновлення.

Головними факторами, що стримують здійснення інновацій на підприємстві виступають:

- нестача власних коштів, великі витрати на нововведення,
- недостатня фінансова підтримка держави,
- високий економічний ризик,
- недосконалість законодавства,
- тривалий термін окупності нововведень,
- низький платоспроможний попит на нову продукцію,
- нестача інформації про ринки збуту,
- нестача кваліфікованого персоналу,
- відсутність можливості для кооперації з іншими підприємствами і науковими організаціями,
- несприйнятливість підприємства до нововведень,
- нестача інформації про нові технології [1, с. 88].

Досвід розвинутих країн світу свідчить, що управління інноваційною діяльністю підприємств повинно мати комплексний характер, здійснюватися за фінансової підтримки держави шляхом впровадження інноваційних розробок з моменту виникнення наукових ідей до перетворення їх у інноваційний продукт та передачі користувачам [2, с. 97].

Враховуючи особливості діяльності молокопереробних підприємств, вважаємо, що основними напрямками інновацій в молочному секторі можуть бути:

- збільшення продуктивності і розширення відтворення поголів'я молочної худоби;
- використання кращих світових і вітчизняних генетичних ресурсів;
- корінна модернізація виробництва кормів, технології утримання тварин;

- використання технології доїння із залученням провідних технічних розробок;
- застосування низки менш енергомістких і маловідходних технологій;
- низькотемпературна обробка з метою збереження корисних властивостей молока;
- автоматизація процесів виробництва молочної продукції, установка сучасного технологічного обладнання;
- впровадження сучасних систем фільтрації, знищення мікроорганізмів у зовнішньому середовищі та пакування;
- використання сучасних матеріалів упаковки, що дозволяють збільшити терміни зберігання продукту;
- застосування нанотехнологій;
- профілактики або впровадження ефективних і відносно недорогих схем лікування хвороб тварин.

Отже, подальший розвиток молочної галузі з метою забезпечення успішного функціонування і конкурентоспроможності продукції на внутрішньому й зовнішньому ринках варто здійснювати на основі впровадження у виробництво інновацій. Активізація інноваційної діяльності дозволить розширити традиційні та створити нові ринки збуту як в Україні, так і за її межами, розширити асортимент продукції та підвищити її якість, забезпечити відповідність сучасним правилам і стандартам, покращити використання виробничих потужностей, підвищити гнучкість виробництва, поліпшити умови праці, знизити рівень забруднення навколишнього середовища, скоротити матеріальні та енергетичні витрати. Тільки за таких умов можливе надання вітчизняному молочному сектору статусу вискоєфективної, стабільної і конкурентоздатної галузі.

Список використаних джерел:

1. Божидарнік Т.В. Інноваційна діяльність підприємств молочної промисловості як засіб підвищення конкурентоспроможності на ринку / Т. В. Божидарнік, Н. В. Божидарнік // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – № 3. Т.2 – С. 85-89.
2. Смоляров Ю.Г. Вплив фінансових інвестицій на ефективність інноваційної діяльності сільськогосподарського підприємства / Ю.Г. Смоляров // Вісник СНАУ. Серія: Економіка та менеджмент. - 2010. – Вип.№ 5 (9). – С.96-101.